

Lakivaliokunta

Keskiviikko 17.6.2020 klo 9.00—10.30

Läsnä

puheenjohtaja Leena Meri ps
varapuheenjohtaja Sandra Bergqvist r
jäsen Eeva-Johanna Eloranta sd (1, 2, 3, 4, 10, 11) (5, 9 osittain)
jäsen Hanna Huttunen kesk (6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)
jäsen Pihla Keto-Huovinen kok (6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)
jäsen Tuomas Kettunen kesk (6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)
jäsen Marko Kilpi kok
jäsen Antero Laukkanen kd
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Jouni Ovaska kesk (6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)
jäsen Mari Rantanen ps
jäsen Ruut Sjöblom kok (6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)
jäsen Mirka Soinikoski vihr
jäsen Iiris Suomela vihr (10, 11) (9 osittain)
jäsen Sebastian Tynkkynen ps
jäsen Paula Werning sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas (6, 7, 8, 9, 10, 11) (5 osittain)

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Tuokila
valiokuntaneuvos Mikko Monto

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 10 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Toimenpidealoite luottotiedottomien henkilöiden kotivakuutuskelpoisuusrekisterin luomisesta

Toimenpidealoite TPA 66/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

Pöytäkirja LaVP 24/2020 vp

4. Toimenpideoite pakolaisvakoilun kriminalisoimisesta

Toimenpideoite TPA 75/2020 vp

Asia on saapunut valiokuntaan.

5. Valtioneuvoston selvitys: Komission työohjelma 2020

Valtioneuvoston E-selvitys E 12/2020 vp

Valtioneuvoston E-jatkokirjelmä EJ 10/2020 vp

Liiteasiakirja Komission päivitetty työohjelma 2020

Asiantuntijalausunto E 12/2020 vp LaV 17.06.2020 lainsäädäntöneuvos Heidi Kaila, valtioneuvoston kanslia Asiantuntijalausunto A 5

Asiantuntijalausunto E 12/2020 vp LaV 17.06.2020 yksikönpäällikkö Eeva Aittoniemi, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 5

Asiantuntijalausunnon liite E 12/2020 vp LaV 17.06.2020 yksikönpäällikkö Eeva Aittoniemi, oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 5

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Lakivaliokuntaan on saapunut tiedoksi jatkokirjelmä EJ 10/2020 vp - E 12/2020 vp.

Valiokunnassa olivat kuultavina:

- lainsäädäntöneuvos Heidi Kaila, valtioneuvoston kanslia, liite
- yksikönpäällikkö Eeva Aittoniemi, oikeusministeriö, liite

Valiokunta merkitsi asian tiedoksi.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston selvitys: EU:n elpymissuunnitelma; MFF+ ja elpymisväline

Valtioneuvoston E-selvitys E 64/2020 vp

Asia on saapunut lakivaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Merkittiin, että suuri valiokunta on perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla päättänyt, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta, jotta voidaan turvata Suomen neuvottelutavoitteet.

Valiokunta päätti, ettei asian E 64/2020 vp johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Hallituksen vuosikertomus 2019

Kertomus K 1/2020 vp

Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomus 2019 liite 1 Ministeriöiden tuloksellisuuden kuvaukset

Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomus 2019 liite 2 Tilinpäätöslaskelmat

Pöytäkirja LaVP 24/2020 vp

Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomus 2019 liite 3 Toimenpiteet eduskunnan lausumien ja kannanottojen johdosta

Liiteasiakirja Hallituksen vuosikertomus 2019 liite 4 Valtion yhtiöomistus, liikelaitokset ja talousarvion ulkopuoliset rahastot

Asiantuntijasuunnitelma K1_20_LaV_170620_Asiantuntijasuunnitelma.pdf A 7

Asiantuntijalausunto K 1/2020 vp LaV 17.06.2020 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto B 7

Asia on saapunut lakivaliokuntaan lausunnon antamista varten tarkastusvaliokunnalle.
Määräaika: 16.10.2020.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- oikeusministeriö, liite

8. Rattijuopumuksen promillerajat

Valiokunnan oma asia O 82/2019 vp

Lisäselvitys O 82/2019 vp LaV 17.06.2020 oikeusministeriö Asiantuntijalausunto A 8

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:
- oikeusministeriö, liite

Valiokunta hyväksyi kannanoton.

Todettiin asiasta seuraavaa:

Eduskunta on rattijuopumuksen rangaistuksia koskevan kansalaisaloitteen (KAA 3/2014 vp) käsittelyn yhteydessä hyväksynyt lausuman (EK 56/2014 vp), jonka mukaan eduskunta edellyttää, että hallitus laatii selvityksen, jossa sekä perustunnusmerkistön mukaisen rattijuopumuksen että törkeän rattijuopumuksen promillerajan tarkoituksenmukaisuutta arvioidaan kokonaisvaltaisesti eri näkökohdat huomioon ottaen.

Oikeusministeriö on laatinut edellä mainitun lausuman johdosta selvityksen rattijuopumuksen promillerajoista (10.1.2020, VN/750/2020). Selvityksen mukaan rattijuopumusonnettomuudet ovat vähentyneet ja alkoholia nauttineiden osuus liikennevirrassa on laskenut jo useamman vuoden ajan. Sekä rattijuopumusonnettomuuksissa kuolleiden että loukkaantuneiden määrä on 2000-luvulla ollut myös laskussa. Kansainvälisessä vertailussa Suomen nykyinen rattijuopumuksen promilleraja vastaa EU/EFTA -maiden valtavirtaa. Rattijuopumus on Suomessa kansainvälisesti verrattuna harvinaista, ja kuolleisuus matalampi.

Selvityksen mukaan poikkeuksen rattijuopumusten vähenevään trendiin tekevät huumausaineiden alaisena tehdyt rattijuopumukset. Nykyään huumausaineiden alaisena perusmuotoiseen rattijuopumukseen syylistyneiden osuus ylittää alkoholin vaikutuksen alaisena tehtyjen perusmuotoisten rattijuopumusten määrän. Huomattavan suuri osa kuolemaan

Pöytäkirja LaVP 24/2020 vp

johtaneista rattijuopumusvahingoista tapahtuu rikoksen uusijoille. Koska uusimisriski on odotettavasti suuri erityisesti päihderiippuvaisille kuljettajille, ei selvityksen mukaan ole todennäköistä, että promillerajojen laskemisella olisi mainittavaa ennaltaehkäisevää vaikutusta näihin rikoksiin. Myöskään rattijuopumukseen usein syyllistyvien, lain normeja kohtaan välinpitämättömästi suhtautuvien ns. ongelmakuljettajien osalta promillerajojen laskemisella on tuskin mainittavaa ennaltaehkäisevää vaikutusta. Selvityksen mukaan rikollisuustilanne, rattijuopumukseen liittyvät liikenneonnettomuusriskit ja rattijuopumussääntelyä koskeva tutkimusnäyttö eivät viittaa tarpeeseen muuttaa törkeän rattijuopumuksen tai perusmuotoisen rattijuopumuksen promillerajaa.

Lakivaliokunta pitää oikeusministeriön laatimaa selvitystä varsin kokonaisvaltaisena. Selvityksessä on arvioitu promillerajojen tarkoituksenmukaisuutta eri näkökohtia huomioon ottaen. Lakivaliokunta pitää tärkeänä selvityksen sisältämää huomiota siitä, että rattijuopumusten määrän vähentämisessä keskeinen kysymys vaikuttaa olevan se, kuinka huumausaineisiin liittyviä rattijuopumustapauksia voidaan vähentää. Valiokunta katsoo, että mainittuun ongelmaan on jatkossa syytä kiinnittää erityistä huomiota. Tärkeä on myös huomio siitä, että rattijuopumuksen ehkäisyn kannalta on tärkeä pyrkiä vähentämään uusintarikollisuutta. Lakivaliokunta yhtyy myös selvityksessä esiin tuotuun näkemykseen siitä, että rattijuopumusten ehkäisemiseksi tulee harkita alkolukkoja koskevan uudistustyön jatkamista siten, että alkolukko-ohjelman kustannukset laskisivat edelleen ja tätä kautta alkolukkojen käyttöä saataisiin lisättyä.

Lakivaliokunta korostaa, että jokainen rattijuopumustapaus on liikaa, riippumatta siitä, onko kyse huumausaineisiin vai alkoholiin liittyvästä rattijuopumuksesta.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

9. Tyttöjen sukuelinten silpomisen kieltäminen

Kansalaisaloite KAA 1/2019 vp

Lisäselvitys KAA 1/2019 vp LaV 17.06.2020 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Lisäselvitys 1 A 9

Lisäselvitys KAA 1/2019 vp LaV 17.06.2020 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Lisäselvitys 2 B 9

Lisäselvitys KAA 1/2019 vp LaV 17.06.2020 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL) Lisäselvitys 3 C 9

Muu asiakirja KAA1_2019_mietintöluonnos_160620.pdf D 9

Valiokuntaan on saapunut kirjallinen lausunto:

- Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), liite

Merkittiin valiokunnalle jaetuksi: mietintöluonnos 16.6.2020.

10. Muut asiat

Keskusteltiin valiokunnan matkoista ja vierailuista.

Pöytäkirja LaVP 24/2020 vp

11. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on keskiviikkona 2.9.2020 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Tuokila